

דעה

השבתה מתחילה! להפסיק לעבוד! הוראה זו הועברה טל-פוני, במהירות רבה, מלישכת שר הבריאות בירושלים לכל בתי החולים בי ארץ, לקראת חצות יום השלישי בשבוע שעבר.

זה היה האות לפתיחת אחת השביתות הקשות ביותר שפרצו בארץ בשנה האחרונה — שביתת האחיות. ההחלטה הי צפויה נתקבלה לאחר ששר הבריאות, ויקטור שם-טוב, לא הצליח לשכנע את חברי והברות מזכירות הסתדרות האחיות והאחים, שלא לפתוח בשביתה. בעת הדיון של האחיות, באחד מהדרי לישכת השר בירושלים, התעלפה אחת מחברות המזכירות, והריב הקולני הגיע לאוזני העיתונאים, שנמצאו אותה שעה בחדרו של שם-טוב והאזינו לעמדת מיש-

מיוחדת משך 24 שעות ביממה. מרבית החולות מוצמדות למכשירי-הנשמה ול-אינפוזיות, וזקוקות לשמירה צמודה וקפ-דנית.

האחות היחידה במחלקה היא דליה בושריאן הנמצאת בחודש הריונה התשיעי ולדבריה, עלולה ללדת כל רגע. המחלקה מקבלת תגבורת של שתי נשים קשישות מינע"ל, שתי עובדות כוח-עזר ושתי חיי-לות, העוברות קורס חובשות במסגרת הצבא. דליה אמורה לשבת מאחרי דלפק תחנת האחיות, ולטפל רק במיקרים דחופים. אבל במעשה, "עוד לא התרגלתי שיש שביתה, ואני רצה אל כל חולה שצועק אחות", היא מספרת, כמעט בהתנצלות. "עכשיו, בזמן השביתה, לא אעזוב את בית החולים אפילו לרגע אחד", מכריזה צעירה, שאמה מאושפזת בחדר המיקרים

צוות העולם הזה שהה במשך

חמש יממות במחלקה אחת בבית-חולים

ועקב אחר השפעת שביתת האחיות

רדי-הבריאות והממשלה לגבי דרישות ה-אחים והאחיות.

משנתקבל האות, לא היו עוד כל חילוקי-דעות בין האחיות. הכל פעל כביביצע צבאי, שתוכנן בקפדנות שבועות רבים קודם-לכן, עוד לפני שביתת-האזהרה של האחיות לפני כחודש. תוך זמן קצר, עוד בשעות הלילה, הוקמו בכל בתי-החולים בארץ מטות-שביתה, שתפקידם לאשר מיקרי חריגה מהשביתה, בעיתות לחץ מוג-בר או מיקרי-חירום. בבית הוועד-הפועל המרכזי, שריכוזו את מטות-השביתה וניהלו את המשא-ומתן עם הממשלה.

צוות העולם הזה יצא, שעות אחדות לאחר תחילת שביתת האחיות, לבית-החולים הדסה בתל-אביב (לשעבר על-שם דוקטור ישראל רוקח). הבחירה נסלה דווקא על בית-חולים זה, השוכן במרכז תל-אביב ומשרת את האוכלוסייה הגדולה ביותר (מבחינה מספרית) באזור תל-אביב כיוון שהוא קובץ מיכבים ישיבים, הנמצאים בשלבי שיפוץ, נמצא מרבית הזמן מחוץ לכותרות, גם עם פרוץ השביתה נהרו העיתונאים לבית-החולים המשוכלל והמודרני שבצפון תל-אביב, איכילוב.

כתב וצלם העולם הזה שהו בבית-החולים משך חמש יממות, עקבו אחר השפעות השביתה על החולים וההתפתחויות בתוך בית-החולים, ושוחחו עם רבים מאנשי שלוש הצדדים המעורבים, חולים, אחיות ורופאים.

יום רביעי — 15.9

"השביתה הו תהיה קסטרופה!" צעק אחד מרופאי הדרי-המיון בבוקר יום הרביעי בשבוע. "ביחד — גם שביתת האחיות וגם סנקציות התרונות של הרופאים, זה יביא לשואה בבית-החולים! אישית" התוודה, "הייתי מותר כבר על הכל, על הכסף ועל הסיכסוך המצחיק הזה. אנשים מבחוק, בעיקר פקידים רברבניים, לא יודעים מה זה לעבוד בבית-חולים." בחדרה של האחות הראשית מארגנת תרונות המחלקה, אהיות רבות חוזרות חזרה לביתהן. "ההוראה היא — אחות אחת בכל מחלקה", מסבירה האחות הראי-שית לאחיות שעמדו להתפורר במחלקת-מנהל בית-החולים, הדוקטור אברהם הירש, יושב מזוודך בחדרו, ומתחיל פותר את בעיות בית-החולים בימי שביתה, "גוראת כזו", כהגדרתו.

בשעות הצהריים המוקדמות מתחלות להגיע המישפחות. במחלקה פנימית א', מחלקה ששופצה לא מזמן, עדיין תפוסות כל המיטות והחדרים דחוסים עד אפס מקום. בביקור הרופאים, בבוקר יום הרביעי, נשלחו כ-20 חולים לבתי-הם. בחדר המיקרים המיוחדים במחלקה שוכבות שש חולות. בחדר זה צריכה להימצא אחת

המיוחדים. צעירה זו לא משה מן המיטה, פרט לדקות אחדות במשך היממה, עד ליום הראשון בערב, עת נפטרה אמה למרות הטיפול הנמרץ והמסור שהעניקה לה האחות השוכבת בשעותיה האחרונות.

יום חמישי — 16.9

שרי-הבריאות שם-טוב, הממונה על ה-שכר באוצר, אפרים ירמנס, ונציגי הסתדרות האחיות והאחים בראשות מזכירת ההסתדרות, שלה גולדיאק, מתייצבים לפני ועדת-השירותים של הכנסת. זו, למעשה, ההתערבות הראשונה של הכנסת בסיכסוך עם האחיות.

במיסדרונות בית החולים הדסה שוררת אוסטימיות. "אולי יגמר הסיוט הזה כבר", אומרת מרסל, האחות התורנית, אולם בחדרי המחלקה הפנימית רק מתחיל ה-סיוט. אנשי כוח-העזר והחיילות, שרה כורמן (19) וורד נהרי (18), אינם מצליחים לעמוד בלחץ. עליהם לסדר את מיטות החולים, לרחוק חולים שמצבם קשה והם מוזהמים מן הרגיל, לחלק את האוכל ולבצע עבודות-עזר שונות.

רופאי המחלקה מתרצצים בקדחתנות בין החולים. "אני מרגיש עצמי ממש כמו אחות. כבר שכחנו בכלל שגם אנחנו בסנקציות", מתלוצץ אחד מהרופאים במחלקה.

באופן חד-חלקי קוראות האחיות ה-עוברות במיסדרונות המחלקה, לעבר הור-לים הקוראים לעברן: "אתה יודע ש-אנחנו בשביתה! אני לא עושה שום דבר!"

בני רון הוא האחראי על ביצוע השביתה מטעם מטה-השביתה של בית-החולים ה-נמצא בתחנת מגן-דוד-אדום הסמוכה. הוא מסתובב במחלקות, מעיר לאחיות אם הן מבצעות מעבר לנדרש על-פי תקנון ה-שביתה, ומבצע שיחות טלפוניות רצופות וממושכות עם מטה-השביתה. "יש ניתוח חשוב בדרי-הנשימה", הוא מדווח מן המחלקה הפנימית למטהו, "אני מציע לתת עוד אחות לחדר-הניתוח."

לעיתים פורצים בין בני רון לבין ה-אחיות ויכוחים סוערים. "זאת בדיקה ש-נעשתה כבר בשבוע שעבר", מתגוננת האחות אוסנת, כשבני מטיח בפניה את ההוראה שלא להעביר בדיקות. אך הוויכוח הוא קצר. בני רון קובע מה מותר לעשות ומה אסור.

הדרי-הניתוחים שליד המחלקה הכירורגי-גית אינם פועלים. מרים מרטה, האחות האחראית בחדר-הניתוח, מובטלת. "בלתי-אפשרי לבצע ניתוח כלשהו עם אחות אחת", היא מסבירה, ומייד מתנצלת: "אבל במקום זה עושים כל מיני עבודות-אחזקה

(המשך בעמוד 40)

